

İzmirli Bir Mimar: Güngör Kaftancı

Güngör Kaftancı; Çiçek Ş. Tezer Yıldız, Şubat 2020

Hep İzmir’de, İzmir için çalıştı. Başka yerde sıkıldığını biliyorum. İzmir onun ortamıdır, evidir. Sokaktaki bir ayrıntı bozukluğu (kanalizasyon kapağından, kaldırıma) onu mutsuz etmeye yetip artar. Ama yakınmakla kalmaz... Yaşamı daha yaşanılır kılmak için çırpınır. Kendi işini sosyal koşullar içinde yapabileceğinin en iyisini yapmakla yetinebilirdi (Cengiz Bektaş, 2001).*

Yüksek Mühendis Mimar Güngör Kaftancı... Kendi deyimiyle “İzmirli Mimar”... 1931 yılında Uşak’ta doğan Kaftancı, İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık bölümüne başladığı 1948 yılından günümüze kadar kendisine hep “Mimarlık nedir?” diye sormuş, tüm aktif meslek yaşamında bu sorunun cevabını arayarak üretimlerini gerçekleştirmiştir. 1996 yılında Ege Mimarlık Dergisi adına yaptığım Profil söyleşisinde Kaftancı’nın mimarisine ve yapılarına kapsamlı bir şekilde değinmişim. Şimdi ise, Güngör Kaftancı’nın mimarlık, kent ve ülke sorunları üzerine düşüncelerini, önerilerini ve birikimlerini bizlerle paylaşması yönünde bir sohbet yaptık. Kaftancı, aktif meslek yaşamını yaklaşık 20 yıl önce bırakmış, ama kendisine hâlâ “Mimarlık nedir?” diye sormaya devam ediyor...

Tüm mesleki uygulamalarında yenilikçi ve yaratıcı olan Kaftancı’nın mimari yaklaşımlarını ve eserlerini ülkemizdeki birçok mimar yakından bilmektedir. Kaftancı’nın yapıları ve mimari yaklaşımları günümüze kadar farklı yayınlarda

çok kapsamlı olarak ele alınmıştır (Gökmen, 1996; Kaftancı, 2001; Tümer, 2010; Kocagöz, 2019). Kaftancı’nın yapıtlarını ve mimarlığa bakışını ortaya koyan bir çalışma da, 2009 yılında Mimarlar Odası İzmir Şubesi tarafından Emel Kayın küratörlüğünde hazırlanan “Modern Mimarlığın Yarım Yüzyıllık Serüvenine Tanıklık-Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi”dir. Kaftancı, Türk Serbest Mimarlar Derneği tarafından iki yılda bir düzenlenen Mimarlık Ödülleri’nin (2017-2018) Büyük Ödülü’ne layık görülmüştür. Yapıtları, yazıları ve sohbetlerinin yanı sıra iş ahlakı ve titizliği ile her zaman meslektaşlarını etkileyen ve yol gösterici olan Güngör Kaftancı’ya “Mimarlık nedir?” sorusunu düşünmeye devam edeceği sağlıklı bir yaşam dileğiyle... İz Birakanlar sayfaları için Kaftancı’yı değişik yönlerden ele alan yazıları ve anıları ile katkı koyan Kaftancı dostlarına da çok teşekkürlerimizle...

KAYNAKLAR

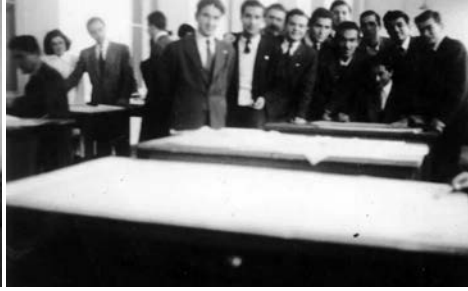
- *Bektaş, C. (2001): “Önsöz-Akdeniz İşığı”, Mimarlıkta Yarım Yüzyıl, İzmir: Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yayınları
- Gökmen, H. (1998): “Profil: Güngör Kaftancı”, Ege Mimarlık, 1998/4, Sayı: 28, ss: 6-9
- Kaftancı, G. (2001): Mimarlıkta Yarım Yüzyıl, İzmir: Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yayınları
- Kocagöz, Ş. (2019): “Güngör Kaftancı ile Söyleşi”, Serbest Mimar, Haziran, Sayı: 33, ss: 24-31
- Tümer, G. (2010): “Güngör Kaftancı’nın Mimarlıkta Yarım Yüzyılı”, On Mimar, Ankara: Mimarlar Odası Yayınları, ss: 59-73

Hikmet Sivri Gökmen

Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Bölümü

Emin Onat, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları ile birlikte; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları atölyede; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla; Paul Bonatz, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları ile birlikte; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla Ana Kapısının önünde; Paul Bonatz ve Emin Onat, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları ile birlikte, 1952; Yaşar Marulyalı Arşivi

Doğum, Uşak

İTÜ Mimarlık Fakültesi

Askerlik Bitişi ve İzmir Belediyesi

Mimarlar Odası, Kurucu Üyesi

Serbest Mimarlığa başlangıç

1931

1948-1953

1955

1957

Hikmet Sivri Gökmen: Merhabalar, sizinle yıllar sonra tekrar bir sohbet için bir aradayız. Geçen sohbetten bu yana bir araya gelmedik diye anlaşılmasın. Meslek odasında, yayın kurullarında, mimarlık stüdyolarında birlikte olduk. Bu ortamların her birinde kişisel olarak sizden çok şey öğrendim ve hâlâ öğrenmekteyim. Sizin pozitif ve objektif duruşunuzun, yapıcı eleştirilerinizin, sorgulayıcı yapınızın bu öğrenme sürecinde çok büyük bir rolü var. Çok teşekkür ederim. 1998 yılında Ege Mimarlık dergisi için yaptığımız profil (Gökmen, 1998) söyleşisinde yaşamınızı üç döneme ayırdığınızı; bunlardan ilkinin, 1970'lere kadar olanını "tek başına çalışma dönemi" olarak tanımlıyorsunuz. İkincisi ise, 1970'de kurulan GNA ile başlayan ve 1998'e kadar devam eden dönem ve 1998'de başlayan emeklilik... 1998'ten bugüne Güngör Kaftancı neler yaptı? Şimdi de bunları sizden dinleyelim.

Güngör Kaftancı: Öncelikle benim için söylediklerinden dolayı teşekkür ederim. Aktif olarak iki yıl daha mimarlık hayatına devam etmek zorunda kaldım. Yirmi yıldır aktif mimarlık yapmıyorum. 72 yıl önce (1948) İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesine girdiğim zaman mimarlığın ne olduğunu bilmiyordum,

hiçbir fikrim yoktu. Gider girmez de "Nedir bu mimarlık?" diye düşünmeye, sormaya başladım. Bu soru beni hiç bırakmadı. Son 20 yıldır da mimarlık üzerine düşünmeye, sormaya devam ediyorum. Fiilen mimarlık yapmıyorum.

HSG: Son 20 yılda aktif olarak mimarlık mesleğini yapmasanız da, farklı ortamlarda mimarlıkla ilişkinizi hep sürdürdünüz. Mimarlar Odası İzmir Şubesi'nin yayını olan Ege Mimarlık Dergisi'nde yayın kurulu üyesi olarak görev aldınız. Gazeteci Hamdi Türkmen'in teklifi ile Yeni Asır Gazetesi'nde bir dönem köşe yazarlığı yaptınız. Konferanslara katıldınız. Mesleğin birçok alanında yola devam dediniz.

GK: Bunlara ekleyebiliriz: Sizin fakültede birkaç yarıyıl hocalık, Bursa Yapı-Yaşam Kongresi'nde 5-6 yıl bilim kurulu üyeliği.

HSG: Bir de yarışma jüri üyelikleri...

GK: Çok jüri üyeliği yaptım ama çoğunluğu çalıştığım dönemlerdedir. Esas itibarı ile mimarlık üzerine düşünmeyi hiç bırakmadım. Mimarlık nedir, mimarlık nasıl olmalıdır, mimarlık nereye gidiyor, ben ne yaptım? 72 yıldır düşünüyorum, kararsız kaldığım, tereddüt ettiğim, acaba yanlış mı yaptım, doğru mu yaptım dediğim, kendi kendimle tartıştığım zamanlar da olmuştur.

HSG: Mimarlığı toplumun yararına dönük bir davranış biçimi olarak tanımlıyorsunuz. Günümüzde mimarlık eylemini düşündüğünüzde, bu toplum yararını nasıl değerlendirirsiniz?

GK: Bir defa sadece mimarlık için değil, akli başında olan, yani insani değerlere sahip olan herkes, yaptığı işin toplum yararına olmasını düşünmelidir. Benim genel dünya görüşüm, toplumcu görüşüm kısaca böyledir. Yaptığım işin, yarattığım ürünün sadece benim mutluluğuma katkısı yeterli değildir, başkalarının da yararına olmalıdır. Bu toplumcu düşünce ilkelerindedir. Örneğin kentlerimiz sağlıklı ve güzel olsun istiyoruz. Kendimiz için mi sadece bunu istiyoruz, benim için geçerli olan komşum için de, kentim için de, ülkem için de geçerli olmalıdır. Toplum yararına iş yapmanın önemine hep inandım. Mimarlar Odası'nın bir sloganı vardı. "Mimarlar Odası Toplum Hizmetinde", bunu "mimarlık toplum hizmetinde" diye de çevirebiliriz. Yani ben bundan hareketle, meslek hayatımda, eylemlerimde hep böyle düşündüm.

HSG: Günümüz mimarlarına ve meslek ortamına baktığınızda herkesin bu doğrultuda ürün verdiğini düşünüyor musunuz?

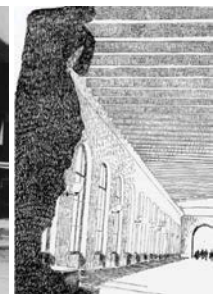
İstanbul Teknik Üniversitesi Taşkışla Avlusunda; Paul Bonatz, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları ile birlikte, 1952; Yaşar Marulyalı Arşivi

Taşkışla Sinan Holü'nde soldan sağa: Orhan Sefa, Kemal Ahmet Aru, Sabri Oran, Emin Onat, Nezih Eldem; Yaşar Marulyalı Arşivi

Kemal Ahmet Aru, Güngör Kaftancı ve sınıf arkadaşları ile birlikte; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Güngör Kaftancı'nın Taşkışla eskizi, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Acarlar Evi, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

SSK Bursa Hastanesi, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

SSK Bursa Hastanesi, Güngör Kaftancı Arşivi

İnşa edildiği dönemde Otel Kâya, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

İzmir Fuarı Odalar Birliği Pavyonu, Sınırlı Proje Yarışması 1. İlik Ödülü 1960

Dr. Acarlar Evi, İnönü Caddesi 1962

SSK Bursa Hastanesi-1959 yılında kazanılan Yarışma Projesi, Ergun Unaran ile birlikte 1963

Otel Kâya, İzmir

GK: Hayır, hayır... Tabii düşünmüyorum. O yüzden de kendime göre yaptığım mimarlık tanımlarını gözden geçirmek zorunda kalıyorum. Bir tanımlamada bulundum. Herkesin bildiği bir tanım. "Mimarlık bina yapmak sanatıdır" diyorum. Bu üç kelimeye bir takım anlamlar yükledim. Kendi içlerinde var olan anlamları. Bina şudur, yapmak işi budur, sanat budur. Bu tanımın içinde en önemli özelliklerden birisi, mimarlık ürünlerinin mutlaka bir işlev amaçlı olduğu meselesidir. Çünkü ben hep öyle çalıştım. Bir yatırımcı geliyor, belirli işlevlerin görülmesi için bir bina istiyor. Bilmiyorum şöyle bir mimar var mıdır Türkiye'de? Bir mal sahibi, bir yatırımcı gelip de, ben bir bina istiyorum ama bunun bir işlevi falan yok, keyif olsun diye böyle bir şey yapacaksın, bunun iç mekânları, oylumları, mekânsal özellikleri veya dıştan görünüşü insanları etkilesin, çok güzel olsun, fevkalade olsun. İyi de ne iş görecektir bu! Bana böyle bir talep olmadı, olmaz da. Bana göre işlev konusu mimarlığın diğer eylemleri, diğer amaçları içinde en önemlisidir. Ama bugün işimi bıraktıktan sonra, bu 20 yılda okuyup, izlediklerimde gördüm ki gerek eğitim kurumlarında, gerek mimarlık üzerine yazı yazarlar, düşünce üretenler yeterince bundan söz etmiyorlar. Mesela yapının üslup sorunlarıdır, yapının geçmişle olan bağlarını kurmaktır, çevre ile olan ilişkisini düzenlemektir vs. gibi birçok şey söylüyorlar, öğretiyorlar. İşlevin en ön planda olması gerektiğinin vurgulandığına rastlamıyorum. Ben İzmirli bir mimarım. İzmirli bir mimar olmak bir taşra mimarlığıdır. Bütün ülkelerde mimarlık büyük merkezlerde gelişir. Türkiye'nin de asıl mimarlık üretilen merkezleri, diğerleri sıfır

değil tabii ki, İstanbul ve Ankara'dır. Mesela, Türkiye'nin her yerindeki kamu yapılarının büyük bir bölümünü Ankaralı mimarlar tasarlar. Böyle olunca, bizim gibi İzmirli veya Denizlili mimarlara daha küçük yapılara ya da daha çok konuta dönük mimarlık yapmak düşer. Ama ben bundan çok mutlu oldum. Neden? Çünkü ben o büyük yapıların mimarları gibi projeyi yapıp, sonra da karşıdan bakmak, kontrol etmek yerine, hepsini kendim yaptım. Hatta çoğunu kendi paramızla yaptık, yapı yapıp satma düzeniyle. Dolayısıyla, daha somut olarak bina inşa ettim. Eğer mimarlık buysa. Mimarlık bina inşa etmekten, bina yapmaktan farklı bir şeyse mimarlığı farklı tanımlayanlar da varsa, onu bilmem. Böyle bir tanımlı düşünmüyorum. Eğer bina yapılacaksa, bence mutlaka bir işlev özelliği, işlevin önceliği meselesi vardır. Öyle yazılar okuyorum, öyle şeyler görüyorum, mimarlık eğitime ilişkin öyle olaylar işitiyorum ki işlev konusunda yanılmış olabilir miyim diye tereddüt içinde kaldığım oluyor.

İzmirli bir mimar olduğumu ısrarla söylüyorum. Mimarlığın o kadar sosyal tarafı var ki, sosyal yapı dünyanın her yerinde o kadar değişik ki. Bir televizyon programında Frank Gehry'e soruyorlar "Yapının mali durumu konusunda nasıl bir çalışma yapıyorsunuz?" Diyor ki: "O beni hiç ilgilendirmez". Amerikalı bir avangard mimar, büyük ihtimalle diğer büyük mimarlar da böyle düşünüyorlardır. Ama biz bir yapının maliyetini düşünmeden mimarlık yapamayız, yapmamalıyız en azından. Dolayısıyla, benim mimarlık tanımım derken, ne yapmamız gerektiğine dönüktür. Bu yüzden de ben, okullarımızda öncü mimar olmayı öneren bir mimarlık

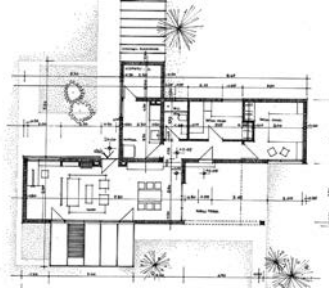
eğitiminin de Türkiye için yanlış olduğunu düşünüyorum. Dünyada her dönemde, her kuşakta, her 10 yılda bir, 5-6 mimar çıkar. Bunlar avangard mimarlardır. Onlar geçer, yenileri çıkar, yenileri parlar. Ama mimarlık bu değildir. Onlar mimarlığın öncüleridir belki. Belki biçim olarak, belki düşünce olarak yeni ufuklar açmışlardır. Ama ülkemiz, bugün bile kıt kaynaklarını titizlikle kullanmak zorunda olan bir ülkedir. Ben Amerika'nın kültürel ve ekonomik çok gelişmiş bir kentinin değil İzmir'in bir mimarı olarak işleve, toplumsal koşullara, ekonomiye öncelik vermeyen mimarlığı doğru bulmuyorum.

HSG: Mimarın ülke koşullarına uygun üretim yapmasını vurguluyorsunuz. Bundaki amacınız yalnızca ekonomik yapı üretmek değil. Bunu toplumsal bir sorumluluk olarak görüyorsunuz.

GK: Evet, evet... Toplumsal yapının mimarlara verdiği bir yön, bir görev olmalıdır. Bu görev her toplumsal yapıya göre değişebilir. Ben bu karara vardım. Mimarlığı etkileyen sadece ekonomik yapı değil, kültürel düzey de önemli oluyor, olmalıdır. Belirli bir kültürel düzeye göre yapı yapıyoruz. Bunun müthiş etkisi var. Yani benim mimarlık anlayışımı bu çok etkilemiştir. İki yönden etkilemiştir. Hem, ne yazık ki, yeterli mimarlık kültürüne veya düzeyine sahip olmamış bir yatırımcı grubun yapılarını yapmak zorunda kalıyorsunuz. Onlarla mücadele etmek zorunluluğunuz vardır. Hem de yoz bir beğeniye karşı ciddi mücadele etmek zorunda kalmışım. Belki ben bir İtalyan mimar olsaydım, yapının şu irrasyonel bölümünü veya şu süsünü koymakta daha rahat hareket ederdim. Ama Türkiye'de

Güngör Kaftancı Evi, Çeşme;
Güngör Kaftancı Arşivi

Güngör Kaftancı Evi planı;
"Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi",
Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

SSK İzmir Alsancak Dış Hastanesi,
"Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası
İzmir Şubesi, 2009

Yalay Villaları, "Güngör Kaftancı Mimarlığı
Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Güngör Kaftancı Evi, Çeşme, İzmir

Karşıyaka Çocuk Yuvası, İzmir

SSK Alsancak Hastanesi, İzmir
(1963 yılında kazanılan sınırlı yarışma)
1965

Yalay Villaları, Çeşme, İzmir

1964

1966

edemiyorum. Türkiye’de buna çok dikkat etmem lazım. Talep genellikle yoz bir beğenin sonucunu olarak geliyor size. Çünkü toplumun genel düzeyi o. Bununla da savaşmak zorunda kaldım. Dolayısıyla buna rejyonel düşünme diyebiliriz. İzmirli bir mimar olarak, Türkiyeli bile demiyorum, bir Ege Bölgesi mimarı olarak mimarın görevlerini ve tanımını kendime göre yaptım. Ama bugün şüphelendiğim noktalar var. Acaba böyle mi yapmalıydım, yoksa biraz "uçuk" mu olmalıydım? Rahmetli Gürhan hocamızın, benim için yaptığı bu eleştirisi, beni çok düşündürdü. Bilmem okudunuz mu, bir kitabında benim için (Tümer, 2010), yaptıklarının hepsi mükemmel diyor, övüyor beni, ama diyor ki uçmasını bilmiyor Güngör Kaftancı. Uçmasını bilmiyor, işlevdi, yarardı, çık bunların dışına aklına ne geliyorsa yap. Yapamadım, uçamadım. Şimdi o yüzden diyorum ki acaba yanılıyor muyum? Acaba zaman zaman uçmak mı iyi? Uçamadım, uçmadım da... Ama ayaklarımı yere basarak da zengin bir mimarlık dili yaratılabileceğine inandım. Bir mal sahibi var, yatırımcı var, onların istekleri var. Ben, o isteklerin katılmadığım taraflarını düzeltmeye çalıştım. Bu mimarın görevi olmalıdır diye düşünmüşümdür hep. Ama sonuçta, benden istenen yapıyı yapmak zorundayım. Kullanıcının bana ters gelen istekleri beni fazla ilgilendirmez diyen bir mimar olmadım.

HSG: Kendinizi İzmirli mimar olarak tanımlıyorsunuz ve üretimlerinizi de bu doğrultuda yaptığınız söylüyorsunuz. Bu noktadan baktığımızda, 50’li yıllardan bu yana İzmir kentinin dinamikleri

açısından planlama süreçlerini nasıl değerlendirirsiniz? Sosyal yaşantıyı nasıl değerlendirirsiniz?

GK: İzmir’e 1954 yılında geldim. O günler İzmir’in sosyal yapısı Türkiye’nin diğer bütün kentlerinden daha batılı, daha düzeyli, daha çağdaş kısacası daha iyiydi. Bu İzmir’in bir Levanten kenti olmasından kaynaklanıyor olabilir. Yani Atatürk’le biz batılılaşmayı daha yoğun yaşadık, çağdaş olmaya çalıştık. Ama İzmir’deki Levantenler buna bizden 200 yıl önce başlamış, kendileri batılı, İzmir’deki Levanten grup, kentin sosyal yapısını belirleyen gruptu. Her yerde etkileri vardı. İzmir’deki Levantenlerin varlığı, benim mimarlığım için müthiş bir şans oldu. Çünkü ben en çok onlara iş yaptım. Onların mimarlıkla ilişkisi, dünya görüşleri, bildikleri, istekleri çoğu zaman olumluydu. O dönemde Ankara’da, İstanbul’da iş yapan mimar arkadaşlarıma kıyasla daha şanslıydım. Çünkü mimara değer veriyorlardı. Bu sadece Levantenlere özgü değil. İzmir kültürel olarak Türkiye’nin daha gelişmiş bir kentiydi. 1950’lerde İstanbul ve Ankara’da gecekondulaşma başladı. İzmir’de biraz daha geç başladı. 65-70’lere kadar biz İzmirli mimarlar, serbest çalışan, kendi adına tasarım ve uygulama yapan mimarlar, İstanbul ve Ankara’daki arkadaşlarımızdan daha şanslıydık. Çünkü neticede yatırımcı yani işveren mimar için önemlidir. 1970’lere kadar nitelikli yapılar devam etti. Gittikçe azalarak ve ne yazık ki gittikçe yozlaşarak ve de sağlıksız kentleşme olgusu ile kentlerimiz bozuldu. Sade fiziksel yapıları ile bozulmadı, bu çok önemli. Zannederler ki sadece kent beton yığını oldu, binalar bozuldu. Yok, efendim, insanlar bozuldu. Kentlilik bilinci yok oldu. Bu İstanbul ve

Ankara’da daha süratli oldu. İzmir biraz daha geciktirdi bunu, eski kültürün verdiği birikimle. Ama şu anda bunlar kalmadı. Benim işverenlerimin büyük bir bölümü mimar-işveren ilişkisinde olağanüstü iyi ilişkiler içine girme imkânı verdiler.

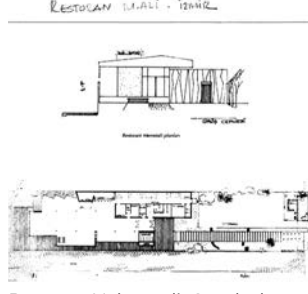
Geçen bu 20 yıl, beni kendi kendime haklı çıkardı gibi. Eski Türk evleri olsun, Mimar Sinan eserleri olsun, bunlar konusunda ne söyledimse, şimdi de aynı şeyi düşünüyorum, öncelikle bunu belirtiyim. Mimarlık eylemi aslında kültürel sürekliliğin en önemli öğelerinden birisi. Bu nedenle bulunduğunuz bölgenin eski yapılarını, eski mimari değerlerini incelemeniz gerekir. Eski Osmanlı evi diyorlar, Türk evi diyorlar, o tipoloji hakikaten muhteşem bana göre. Sinan Eserleri de...

HSG: Bence de...

GK: Ama yanlış olan bir şey var. Bir dönem, bundan 40-50 yıl önce Türkiye’deki bazı mimarlar bunları aynen taklit etmeye çalıştılar. Ben, hep buna karşı oldum. Çünkü daha önce de söyledim, işlev çok önemli. Sosyal yapı değişti, işlevler değişti, teknolojik olanaklar değişti. Bu evler zamanında çok başarılıydı diye, bugün taklit etmek doğru değil. Aynen taklit etmek. Onlardan nasıl yararlanacağız. O kültürel zenginliği bugün nasıl geliştireceğiz. Benim bunun için önerdiğim şey, mimar olarak bilgi dağarcığımızda, entelektüel yapımızda bunların yer etmiş olması lazım. O, ister istemez tasarımlarınıza, yapılarınıza yansıyor. Eğer siz onlara karşıdan bakıp, nasıl yapmışlar, niçin böyle yapmışları araştırmazsanız, sadece bakarsanız, bu söylediğim olmaz. Hep yenilik aramak peşinde

Restoran Mehmetali, Güzelyalı, yapının deniz ile ilişkisi, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Restoran Mehmetali, Güzelyalı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Hava Harp Okulu Üçkuyular Konferans Salonu, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Hava Harp Okulu Konferans Salonu,
Üçkuyular, İzmir
1967

Restoran Mehmetali, İzmir

Ü. Tapan Evi, Ayvalık, Balıkesir
1969

Otel Değirmen, Çeşme, İzmir
1970

olması lazım mimarların, sizin kültürel birikiminiz ve bilgi birikiminiz bu arayışa yansıyor. Ben yapılarımda isteyerek, şuna benzesin diye bir şey yapmadım. Ben böyle anlıyorum, böyle daha doğru olduğuna inanıyorum. Böylelikle kültürel sürekliliğin olacağını düşünüyorum. Bunun aksi olan öyle çok olay oldu ki, mesela, yıllarca evvel Vedat Dalokay'ın kazandığı Ankara'daki Kocatepe Camii projesinden vazgeçtiler, Sinan taklidi bir camii yaptılar. Bir tane de İstanbul'da yaptılar. Yani taklit... Bizim mesleğimizde, bizim eylemimizde taklit olmaması lazım. Neden taklit olmaması gerektiği sürekli tartışılmalıdır. Geçen akşam televizyonda Nevzat Sayın "Ben taklidi çok severim" dedi. Ama nasıl yaptığını açıkladı. "Ama aynen değil" dedi. Ondan esinlenerek, ona uyararak, yapılı çevreye saygı göstererek. Bu saygı da zaten bir noktada o mevcut yapıların sürekliliğini sağlamak demektir. Bu taklit konusunun bizim ülkemizde bir başka kaynağı var. O da yaşadığımız çok hızlı ve sağlıksız kentleşme süreci. Bu esnada büyük kentlerde, hunharca mevcut yapı dokusunu harap ettik. Yani onların hepsini koruyalım demek istemiyorum. Ama korunması gereken nice değeri yitirdik, attık. Bu toplumda, sadece mimarlar arasında değil, bütün düşünürler arasında da bir infial yarattı. Kamunun beğeni ve tercihleri bu durumdan çok etkilenmiş görünüyordu. Bazı mimarlar belki bu nedenle taklit işini olağanüstü abarttılar. Kuşkusuz Post Modernist akımların da etkisi söz konusudur. Ben buna hep karşı oldum.

HSG: İzmir'in planlama sürecini neredeyse başından günümüze kadar bilen ve yaşayan kişilerden birisiniz. Zaman zaman da farklı ortamlarda bu

sürecin içinde bulunmuşsunuz. İzmir'in planlanmasında neler tam olarak uygulanmadı, uygulanamadı ve İzmir neler kaybetti?

GK: Çok şey kaybetti tabii ki... Bir planın yapılıp da uygulanamaması ayrı bir konu, ama İzmir'de de, tüm Türkiye gibi, plan fikrine karşı duruldu, plan reddedildi. Kimler reddetti? Yapılaşma konusunda en salahiyetli, en yetkili organlar reddetti. Bunların başında mesela belediye meclislerini sayabiliriz. Hele 1960'lı yılların başından itibaren kent merkezinde büyük yapı talepleri, konut talepleri olunca, bundan çıkacak rantı reddetmemek için, önlerine gelen her tadilat projesini -tadilat projesi planlamadan kurtulmak demektir, plan bir karar veriyor onu değiştirmek demektir- kabul ettiler. Kuşkusuz planlar organik bir yapı gibi zaman içinde değiştirilebilir, ama kamu yararına olduğu zaman değiştirilmelidir, kişisel rant için değil. Planlamayı toptan bütün kurumlarımızla reddettik. Kimler... Büyük Millet Meclisi dahil herkes. AP döneminde mecliste açıkça, "Biz plan değil, pilav istiyoruz" dediler. Onları söyleyenler belki ekonomik planları kast etmişlerdir. Ama fiziki planlar, kent planları da aynı anlayışın kurbanı oldu. Çok değerli hocalarım Kemal Ahmet Aru, Gündüz Özdeş ve Emin Canpolat, İzmir Yarışması'nı kazandılar. Bu planda, koruma ile ilgili ciddi bir önlem yoktu. Bence İzmir'in en korunacak yeri 1. Kordon. Şimdi kaybolan doku, birçok yönden korunması gereken bir durumdu. Sadece mimari değerlerinden dolayı değil, kentin en kenarında az katlı yapılar olması gerekirken, onlarla ilgili bir koruma kararı o planda yoktu. Hep kararlar sonradan alındı, ama iş işten geçti. Ben de dâhil o zamanki mimarlar bunun farkında

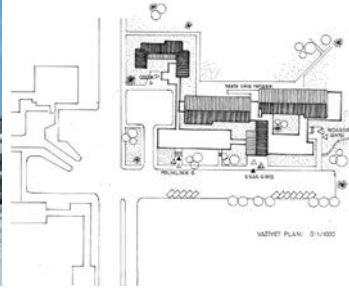
değildik. Onların yıkılıp yok olacağını aklımızdan geçirmiyorduk açıkçası. Planı yapanlardan biri, uygulama planlarını yapmak üzere belediyeye görevlendirildi. İlk apartmanlardan birini o yaptı. Böyle olaylar yaşandı. Hocalarımız koruma meselesini ihmal ettiler.

HSG: Yeteri kadar gündemlerine almadılar mı?

GK: Gündemlerine almadılar, kimse de almıyordu açıkçası o yıllarda. Dönemin öyle bir endişesi yoktu. Böyle birden bire büyük bir kentleşme olgusunun yaşanacağını da hiç kimse tahmin etmemişti. O güzelim evlerin yıkılıp yeniden yapılacağını, planı yaparken kimse düşünmedi. Onlardan sonra planlamaya yeni isimler geldi. İsviçreli Alfred Bodmer geldi. Pek bir şey yapmadı. Planlamada bir yanlışımız daha, yanlışımız demeyeyim de beni ilgilendiren, hep düşündüğüm bir konu Le Corbusier'in yaptığı çalışmadır. Bu çalışmayı o gün için uygulamak pek mümkün değildi. Genel yaklaşım açısından da çalışma dikkate alınmamıştır. Ama bir ayrıntı vardı bu planda, Le Corbusier sanayi bölgelerini planlamış, orada yaptığı en önemli şey, sanayi tesisleri ile işçilerin konutları arasında çok ciddi ilişkiler kurmuş. Hem sanayi tesisinin gürültüsünü, kirli havasını yer yer tecrit etmiş, yanına da konut yapılarını koymuş. En azından bu ilişkiyi düşünmüş İzmir için. Dikkate almamak en korkunç şey olmuş. Neden, çünkü Menderes Hükümeti özel kesim eli ile kalkınma felsefesine başlayınca, birikmiş ciddi bir sermaye yok, bazı şeyler Marshall yardımı ile yapılıyor. Sanayi tesisini en ucuz şekilde yapmak meselesi çıktı. Ucuzlatmayı nereden yapacaksınız, işçilerin konutlarını

Ege Üniversitesi Fizyoloji-İntani Hastalıklar Hastanesi ve Vaziyet Planı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Derya Apartmanı; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Dalyanköy Konutları, Çeşme; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

- GNA'nın kurulması - Necdet Yorgancıoğlu ve Ali Köstepen ile birlikte
- Ege Üniversitesi Fizyoloji ve İntani Hastanesi, Bornova, İzmir
- Nur Galer Katlı Çarşı, Karşıyaka, İzmir

1972

- H. Yorgancıoğlu Evi, Çeşme, İzmir
- Rafineri Memur Konutları, Aliağa, İzmir
- Nur Galer Katlı Çarşı, Karşıyaka, İzmir

1974

düşünmediler, yalnızca fabrika binalarını yaptılar. Gecekondulaşma da buradan çıktı. Tabii başka birçok etmeni var gecekondulaşmanın. Gecekondulaşma büyük kentlerimizin bugünkü sağlıksız duruma gelmesinin en önemli nedenidir. Düşünürüm de keşke Le Corbusier gibi plancılar sanayi tesisleri için işçi konutlarını zorunlu kılsalardı. Fabrika yapacaksın ama çalıştırdığın işçilerin de konutlarını yapacaksın. Nitekim Atatürk zamanında devlet eliyle yapılan bütün fabrikalarda bunlar dikkate alınmıştır. Sadece işçi konutları değil, onların rekreatif ihtiyaçları da düşünülmüş. Ben Uşaklıyım, Uşak Şeker Fabrikası kentin en gözde mahallesi durumundaydı. Denizli, Nazilli gibi pek çok yerde bunların örneklerini görmek mümkün. Kuşkusuz planlama ile ilgili olumlu, olumsuz pek çok şey yaşadım, gördüm.

HSG: Bugün baktığınız noktadan İzmir kenti için neler diyorsunuz?

GK: Ben yaklaşık 60 yıldır İzmir'de yaşıyorum. İnsan yaşadığı yeri seviyor, ona bağlanıyor güzel geliyor. Bana da öyle. İzmir'i çok seviyorum. İzmir aşığım. Bu lafi bugün Belediye Başkanımız sıkça söylüyor. Bir kenti sevmek başka, onun olumsuzluklarını görmek başka. Bana göre bugün İzmir'de kentsel sorunlardan daha önemlisi kentli olamama sorunudur. Kent ve kentli ilişkisi çok önemli. Çoğu zaman yöneticiler, genelde, kent deyince sadece kentin fiziksel yapısını düşünüyorlar. Bu da kentteki olumsuzlukları ortadan kaldırmıyor. Avrupa'nın gelişmiş ülkelerinin de birçok sorunu var, ama onlarla kendimizi kıyasladığımızda, bize geri kalmışlığımızı hissettiren kentlilerdir. Onlar da çok kötü zamanlar

yaşamalarına rağmen, Avrupa'nın hemen hemen bütün kentleri 200 yıl evvel, çok mükemmel, donanımlı kentlere kavuşmuşlardır. Kentimizin asıl sorunu kentten evvel kentlilerdir. Kentli, kente aidiyetinin farkında değil, kentlinin büyük bir bölümü bu kent benim demiyor. Kenti küçük suçlarla mahvettiğinin hiç farkında değil. Örneğin kentin bütün kaldırımları işgal altında. Başka örnek: apartman yaptığımız dönemde, düzgün, güzel bir görüntü versin diye çalışıyoruz. Verdikleri imar durumuna uygun, yapıldığı zaman harika, ne kadar güzel diyoruz. İki ay sonra bazılarını tanıyamıyoruz. Dolayısıyla İzmir kentinin birçok sorunu var. Bence en önemli sorunu kentlidir. Benim yaşımdaki kimseler, nasıl çözüleceğini de söylüyor, ama yöneticiler aldırıyor.

HSG: Ciddi bir görsel kirlilik var. Nitelikli yapılarda bile söz konusu...

GK: Yapısını kent ölçeğinde kimse düşünmüyor. Bunun öncelikli muhatabı da, kentin gelişmiş yerlerinde yaşayan kültürel bakımdan da gelişmiş kesim. Mesela öğretim üyesi bir kişi, öyle korkunç şeyler yapıyor ki, bunu bilerek söylüyorum. Bir öğretim üyesi böyle yaparsa, kentine karşı bu kadar bilinçsiz davranırsa, diğerleri ne yapmaz. Kentlilik bilinci ile ilgili ciddi bir çalışma yok. Çare eğitimde diyorlar. Elbette eğitimin çok önemi var, ama kentli olma bilinci bana göre, kent yasaklarına uymakla olur. Kaldırımlar işgal altında, esnaf işgal ediyor, kimse o işgali kaldırmıyor. Kaldırmanın önemini bilmiyor. Yapı cephelerine yapılan olumsuz müdahaleler, kimse bunun bilincinde değil. Ne yöneticilerimiz, ne de halkımız... Kentin asıl sorunları bunlardır. Ondan sonra yapılaşmadaki

yanlışlıklar. Çok yoğun yapılaşma, trafik ve ulaşım sorunları gibi birçok şey söylenebilir. Ama bence ana nedenin maalesef, kentlinin kendisi olduğunun farkında değiliz. Estetik değerlerimiz yozlaşıyor. Bütün insanlar, insanın varoluşundan bu yana estetik konuları ile ilgilenmiş, mağara adamı bile resim yapmış. En az eğitilmiş olan, kültür düzeyi en düşük olan kimsenin bile içinde bir güzellik arayışı vardır. Ama bu gelişmezse, yozlaşır. Eski Türk evlerini, her şeyiyle, ne kadar güzel yapmışlar. Toplumsal olarak bir yozlaşma dönemine girdi ülkemiz, sağlıksız kentleşme bunu doğurdu. Bana göre, çok hızlı kentleşme olmadan evvel kentlilerimiz çok mu bilinçliydi. Hayır, ama yozlaşmaya gitmemiştik. Her yerde kitsch olayı var. Bununla savaşmak, bunu yenmenin yollarını araştırmak durumunda aydınlar, gençler. Ne yazık ki, bunun farkında olduklarını sanmıyorum.

HSG: Kent ve İzmir üzerine bu kadar konuştuğuktan sonra, kent ve yapılaşma üzerine genç meslektaşlarınıza, eğitim kurumlarına, meslek odalarına, yerel yöneticilere düşen roller sizce nelerdir? Etkin olma konusunda nasıl davranış sergilemelidirler?

GK: Genç meslektaşlarım bilgi ve yeteneklerini, kendilerinin olduğu kadar toplumun yararına da olacak şekilde kullanmalıdırlar. Her türlü insani değerlere saygılarından zerrece ödün vermeden, tasarım yaptıkları bölgenin sosyal koşullarını, yapı geleneklerini bilerek ve önemseyerek davranmalıdırlar. Mimarlığın ülkemizde ve dünyadaki gelişmelerini sürekli izlemelidirler.

Aysoy Apartmanı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Kiper Apartmanı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Sihhat Apartmanı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

19. Dönem Mimarlar Odası İzmir Şubesi Başkanı

1974-1975

20. Dönem Mimarlar Odası İzmir Şubesi Başkanı

1975-1976

Dalyanköy'de Beş Ev Kompleksi,

İzmir
1976

Ticaret Matbaacılık AŞ.

Büro Binası, İzmir
1978

Yerel yöneticilerin altmış yıldır yaptıkları yanlış ve eksik davranışların, bugün büyük kentlerimizin perişan ve sağlıksız durumundaki payı büyüktür. Belediye başkanları ve belediye meclislerinin seçimle işbaşına gelmeleri ile kamu yararına (özellikle yapılaşma konusunda) uygulamaları gereken yasaklar ciddi bir çelişki olarak görünmektedir. Oy kaybını göze alarak yasakları, kent ve kentlinin yararı için eksiksiz uygulayabilen yöneticiler daha başarılı olacaktır. En azından planlı kentleşmenin yararına inanmaları gerekir. Örneğin geçmiş yıllarda sıklıkla yapı gabarilerini meclis kararlarıyla artırmak imar planları yasaklarından kurtulmanın bir yolu oldu. Yerel yöneticilerin, eski meclis kararlarını, (özellikle istemezükçü diye nitelendirilen Mimarlar Odasının itiraz ettiklerini) gözden geçirmeleri çok yararlı olurdu diye düşünmekteyim.

HSG: Meslek ortamının hâlâ çözemediği bu kadar sorun varken, gittikçe artan mimar sayısı, sürekli açılan okullar, sorunun bir başka kaynağı gibi gözüküyor. Eğitim kurumlarının bu kadar artması, mevcut mimar sayısına her yıl 4000-5000 yeni mezunun eklenmesi demek. Bu noktadan bakınca mesleğin geleceğini nasıl görüyorsunuz? Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

GK: Bu o kadar büyük bir sorun ki, zaten bunun yanlış olduğunu herkes biliyor. Fakat bu tek başına mimarlık alanında ele alınacak bir durum da değil, Türkiye'nin genel eğitim sisteminin baştan aşağı mutlaka değiştirilmesi, düzeltilmesi gerek. Gereksinimlerle orantılı olarak her branş yeniden ele alınmalı. Böyle bir çalışma yapılırsa, bu kadar mimarlık

okulu ne olacak diye düşünürler. Böyle bir çalışmayı yapmadıkları gibi, yapmak işlerine de gelmiyor. Bugün yöneticilerin büyük bir kısmı ne kadar çok üniversite açtıkları ile övünüyorlar. Bu sorun yalnızca mimarlıkta değil, mimarlık en çarpıcı olanlarından.

HSG: Mimarlar Odasının kuruluşundan bu yana Oda'nın içindediniz. Çeşitli görevlerde bulundunuz, rol aldınız. Birkaç dönem de İzmir Şube Başkanlığı görevini yürüttünüz. Sizin içinde bulunduğunuz dönemden bugüne Mimarlar Odasının gidişatı üzerine neler söylemek istersiniz?

GK: Mimarlar Odası kahramanca savaştı. Öyle niteliyorum. Daha öncede söylediğim gibi sağlıksız kentleşme Mimarlar Odasının kuruluş yılları ile başladı.1954'te Oda kuruldu. Kurulma nedenleri bir sivil toplum örgütünün örgütlenmesi falan değil. Doğrudan oy getirmesi için, bazı sosyal tabakaları, bazı meslekleri elde tutabilmek için kuruldu. Ticaret ve sanayi odalarını ele geçirdiler. Yetmedi, mimar ve mühendisleri de bir araya toplayalım, kontrol edelim, oylarını bize versinler diye düşündüler. Ama tam tersi oldu. Bunun da öncülüğünü mimarlar odası yaptı. Ne yaptılar. Sağlıksız kentleşmeye mani olmak için ellerinden geleni yaptılar? Görünenden çok fazla şey yaptılar. Kahramanca savaş verdiler yıllarca. Ben genellikle içinde oldum ya da yakından izledim. Yoğun olarak kendi işimle ilgilensem de hep ilgi duydum, yöneticilik yaptım. Kendisini ve zamanını daha çok Mimarlar Odasına veren arkadaşlarımı, ağabeylerimi şimdi hakikaten kahraman olarak görüyorum. Bence, Mimarlar Odası ülke sorunları ile kendi dalındaki doğruları yöneticilere hatırlatmak misyonunu sürdürmelidir,

Mimarlar Odası özellikle kent ölçeğinde, yapılaşma konusunda en büyük karar organı belediye olduğuna göre, onunla mutlaka birlikte çalışmalıdır. Ama mutlaka gördüğü yanlışlara da korkmadan karşı durabilmelidir. Bunun için Mimarlar Odasını "siz istemezükçüsünüz" diye basında veya şurada burada kötüleyeceklerdir. Bu kötüleyenlerin yüzde doksani çıkarlarına çomak sokulan gruplardır. Bundan yılmamak gerekir. Her mesleğin olduğu gibi, mimarlığın da çok sorunu var. Mimarlığın kuramsal meselelerinde, üslup meselelerinde bütün dünyanın gittiği yollar var. Türkiye nereye gitmelidir? Bizim mesleğimizde nasıl bir gelişme olmalıdır? Daha önceleri de çok kere söylediğim bir konuya daha değinmek isterim. İçinde bulunduğumuz topluma, sade biz değil, kim olursa olsun, Hindistanlı, İtalyan veya Amerikalı bir mimar da kendi toplumunun hatta ülkesinin bile değil, kendi yakın çevresinin sosyal durumunu en büyük veri olarak kabul etmelidir. Mimarlık böyle olunca toplum yararına olur, daha çok insanın mutluluğuna cevap verir. Yani gerek eğitim kurumlarımızda gerekse mimarlığın birçok sorununu yazıyla ele alan mimar veya mimar olmayan düşünürlerin söylediklerinin içinde yer alan mimarlığın yaratıcı tarafı, mimarlığın yenilik yaratma tarafı, mimarlığın farklı olma tarafı, bunların hepsi söylediğim bağlamda yeniden gözden geçirilmelidir.

HSG: Bu keyifli ve mimarlığa ve kente bakışımıza katkı sağlayacak güzel sohbet için çok teşekkürler.

GK: Ben de teşekkür ederim.

KAYNAKLAR

- Gökmen, H. (1998); "Güngör Kaftancı", Ege Mimarlık, 1998/4 sayı:28, ss:6-9
- Tümer, G. (2010); "Güngör Kaftancı'nın Mimarlıkta Yarım Yüzyılı", On Mimar; Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, ss:59-73

Dr. Ramih Apartmanı, Güngör Kaftancı Arşivi

Ülfet Apartmanı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi",
Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Cankat Apartmanı, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi",
Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

- İTEK AŞ. Depolar, İzmir
- Yumsan Fabrikası, Bornova, İzmir
1979

- M. Sarda Villası, Bodrum
- Sardalar İşhanı, İzmir
1980

Kiper, Savaşan Karakaplan Yazlık Ev Kompleksi,
Çeşme, İzmir

Ali Köstepen Evi, Çeşme, İzmir

Yaşar Marulyalı

Güngör Kaftancı

Dostum, sınıf arkadaşım Güngör'ü daha iyi tanımak için 40'lı ve 50'li yıllara gidelim. 1948 yılında liseyi bitirmiş, Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi'ne girmiştim. Güngör ile o yıl tanıştım.

1944 yılında Yüksek Mühendis Mektebi üniversiteye dönüşmüş, Gümüşsuyu'nda oldukça büyük bir binada eğitim veriyordu. Kurucu hocalarımız; Emin Onat, Orhan Arda, Kemal Ahmet Aru, Paul Bonatz, Kemali Söylemezoğlu... Eski inşaat şubesinin mimarlık bölümünü bağımsız bir fakülteye dönüştürmüşlerdi.

Bizler yeni kurulan Mimarlık Fakültesi'nin ilk öğrencilerindenidik. Birinci yıl birbirimizi tanımak, mimarlık eğitimine intibak etmekle geçti. İkinci yıl Taşkışla'ya taşındık. Bu bina üniversiteye tahsis edilmişti ve restore ediliyordu. Çizim atölyelerimiz orta bahçeye açılıyorlardı; ışıklı, çok güzel mekânlardı. Atölyelerin karşı tarafında kürsüler vardı. Holün sonunda ise Afrodit Heykeli bulunuyordu.

Paul Bonatz'ın restorasyon projelerini hazırladığı bu harika mekânlarda eğitim görmek bize mutluluk veriyordu.

Güngör ile İTÜ yurdunda da beraberdik. Proje hocamız Emin Onat, çağın mimari anlayışına uygun olarak proje çalışmaları yapmamızı istiyordu.

Hocamız her ay yapılan bir günlük eskiz çalışmalarımızı bir hafta sonra projeksiyon odasında değerlendirirdi. Bu sistem çok eğitici ve heyecan verici idi. Proje çalışmalarımızı atölyede asistan ve doçent hocalarımızın desteği ile geliştirirdik. Zaman zaman Emin Onat hocamız da çalışmalarımıza katılırdı ve eleştirilerinde bizi modern mimariye yönlendirirdi. Çağın

malzemelerini kullanarak güzel sonuçlar elde edebileceğimizi söyler ve başarılı örnekler gösterirdi.

Güngör Kaftancı'nın meslek hayatında izlediği yolun temelleri bu eğitim sistemiyle atılmıştır. Emin Hoca ve ekibiyle çalışmalarımız 2. ve 3. sınıflarda devam etti, 4. Sınıfta ise Paul Bonatz ile çalıştık. Prof. Paul Bonatz Stuttgart Üniversitesinden gelmiş, Anıtkabir yarışmasında jüri üyesi olmuştur. Sonra da fakültede 1954 yılına kadar proje hocalığı yapmıştır. Paul Bonatz, Emin Hoca'nın aksine daha muhafazakardı. Ama biz öğrencilerin önünü kesmedi. Ona yaptığımız projelerde de modern mimari yolunu izledik. Bonatz'ın tashihlerini kalabalık bir öğrenci kitlesi izlerdi.

Paul Bonatz bir proje tashihiinde; öğrenciye arka cepheyi sormuş, öğrenci ise "Onu kimse görmüyor hocam ben de çizmedim" demesi üzerine "ONU TANRI GÖRÜYOR" diye cevap vermişti.

O yıllarda Taşkışla'da restorasyon devam ediyordu. Paul Bonatz hocamız, ustaların taşları yontarken çıkan sesi müzik olarak nitelemiş, bir yerde mimari ile müziğin ilişkisine parmak basmıştı.

Akşamları yurttaki bizim sınıfa tahsis edilen mekânda geç vakitlere kadar çalışırdık. Bu çalışmalarımız sırasında tartışmalar yapar, projeler üzerinde fikir yürütürdük. Sanki okulda yaptığımız çalışmaların devamı gibiydi. 2. ve 3. sınıfta yarışmalara katılan hocalarımıza çizim yaparak yardım ederdik. Hatta zaman zaman sabahlara kadar çalıştığımız olurdu.

Güngör'ün anlattığına göre: Enver Togay Hoca katıldığı bir

yarışmada, çizim yapan talebelerin önüne gelip paftanın ne durumda olduğunu kontrol ediyordu. Teslim zamanı yaklaşmış harıl harıl çalışan bir öğrenciye "Durum nasıl?" diye sordu, "Kotları koyuyorum hocam" demesi üzerine hoca yüksek sesle "Kotları bırak, otları koy" diye cevap vermişti. Bizler bu espriyi uzun yıllar hatırladık ve konuştuk.

4. ve 5. sınıfa geldiğimizde biz de yarışmalara katılabiliriz diye düşündük. İkili üçlü ekipler hâlinde bu yarışmalara girdik.

Güngör, Ergün ve Suat ekibi Ankara Ulus Meydanı Yarışması'na katılmışlar ve mansiyon almışlardı. Ekibin adı "2 sarışın 1 esmer üçlüsü" olarak kalmıştı.

Buraya kadar anlatımlarımda üniversite ve yurt hayatımızdan bahsettim. Bundan amacım Güngör'ün eğitim hayatının meslek ve iş hayatına etkisini anlatmaktı. Meslek hayatına atıldığımız yıllarda Güngör İzmir'de biz de İstanbul'da büro açtık. Zaman zaman bir araya geldik, birbirimizden kopmadık.

Güngör ile ailece görüşüyoruz. Beraber tekne turlarına katıldık. Yunan Adaları'na gittik.

Yazımı bitirirken ilginç bir anıyı söylemek isterim. Yurttaki kaldığımız yıllarda Güngör sık sık Bursa'ya halasına giderdi. Bir defasında resim tahtasını almaya gitti. Dönüşte ne var ne yok diye sorduğumuzda, "Tüh be beyler, resim tahtasını almaya gittim, getirmeyi unuttum".

Sizlere 72 senelik arkadaşımın hayatımızın muhtelif kesitlerinden bahsettim. Güngör temiz kalpli, sözüne güvenilen samimi bir arkadaş ve dosttur. Başarılı bir mimardır. Yolu açık olsun.

Yaşar Marulyalı, Y. Müh. Mimar

Batı Anadolu Çimento Fabrikası Yönetim Binası, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

İzmir Ticaret Odası Rant Binası, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Batı İş Merkezi, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

- Necdet Yorgancıoğlu Evi, Çeşme, İzmir
- R. Akan Evi, Çeşme, İzmir
1981

- İzmir Ticaret Odası Rant Binası (sınırlı proje yarışması, GNA olarak)
- Köstepen İşhanı, İzmir

Detaş AŞ. Fabrika Binası,
Menemen, İzmir
1984

27. Dönem Mimarlar Odası
İzmir Şubesi Başkanı
1984-1985

Özhan Dölen

Sayın Güngör Kaftancı, yani Sevgili Güngör ağabeyim ile ilk tanışmam, 1967 yılında Akgerman Handaki bürosuna ziyaretine gittiğim zaman olmuştur. İzmir Kahramanlar semtinde yapılacak TRT binaları proje ihalesinde mekanik tesisat projelerinin yapımı için görüşmüştük. Konu ile ilgili olarak bana proje tanıtımını, ihale aşamasını, çalışma yöntemini ve proje ile ilgili bütün bilgileri aktarmıştı. Bu anlatım o kadar net ve açıklayıcı idi ki; her şeyi öğrenmiş, soracak hiçbir sorum olmamıştı. Bu tarz bir anlatım günümüzde ender bulunan türdedir.

Daha sonra 1973 yılında, Ticaret Odası Hizmet Binası yapımında birlikte çalışma şansım oldu. Tüm çalışmaları düzenli, sistemli, bilgi ve deneyim esasına göre olmuştu. Sonraki yıllarda yine birlikte çalıştığımız proje ve uygulamalar oldu.

Bazı mimarlar tesisat projesine pek önem vermezler. Tesisat merkezinin yeri ve büyüklüğü, tesisat

elemanlarının görüntüsü konusunda aşırı hoşgörüsüz davranırlar. Güngör Bey tesisat konusuna yapıcı yaklaşır, ihtiyaçları dinler ve öğrenir, kendi bilgi ve deneyimleri ile değerlendirir ve birlikte kabul edilecek sonuca varmaya çalışır. En küçük detay üzerinde duran, titiz ve mükemmeliyetçi bir tutumu vardı. Sorumluluk duygusu, ekonomik değerlendirme, projenin doğruluğu konularını diğer mühendislik dalları ile uyum ve duyarlılık içinde çalışır ve proje grubunu yönetirdi.

O yıllarda Mühendisler Birliği Lokali'nde arkadaşları ile bric oynardı. Her bric oyununun sonunda, genellikle oyuncular arasında önceki oyun ile ilgili görüşme ve tartışma yaşanır. Güngör Bey kendi oyununu o kadar heyecanla, inanarak ve içten savunur ki, yüzü pancar gibi kıpkırmızı olurdu. Hayatının her alanında, inandığı konulara tamamen sahip çıkarak, hakim olarak yaşardı. Son yıllardaki bric oyunlarında çok daha sakın oynadığını biliyorum.

Güngör Bey konuşmalarında ses tonunu her zaman duruma göre ayarlar. Konuştuğu konuya çok hakimdir. Hep kendinden emindir. Kullandığı kelimeleri özenle seçer, dinleyenleri inandırır ve güven duygusu verir. Kendisini dinlediğiniz zaman, etkilenirsiniz ve konu hakkında en ufak sorunuz kalmaz.

Eleştirileri de her zaman yapıcıdır, sonuç odaklıdır. Değerli tecrübelerini katarak, yapıcı geri bildirimlerde bulunur. Abartmaz, duygusallığa imkân tanımaz; gerçekçi ve rasyonel sonuçlarla size yol gösterir.

Ailesine çok düşkündür. Kendi hakimiyetini belli etse de eşine, çocuğuna sevgi ve şefkatle yaklaşır. Arkadaş olarak, mesafeli görünür ama zor zamanlarınızda daima yanınızda olur.

Sayın Kaftancı, Güngör ağabeyim; tanınmaya değer, çok özel ve değerli bir kişidir. Kendisini tanıdığım için gurur duyuyorum.

Özhan Dölen, Makine Yüksek Mühendisi

Güngör Kaftancı, 1990; Güngör Kaftancı Arşivi

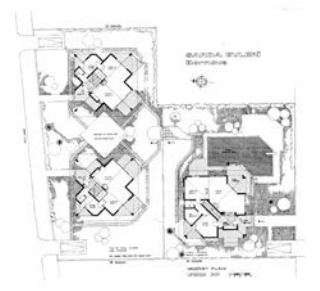
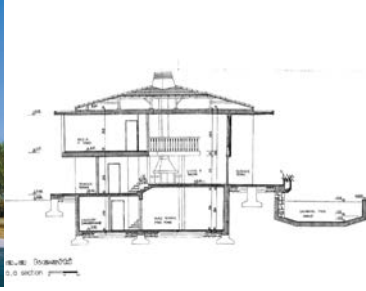
Güngör Kaftancı Ali Köstepen ile birlikte, 1991; Güngör Kaftancı Arşivi

Reşat Akan Evi, "Sekizgen Ev"; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Ovadya Sarda Evi, Bornova ve kesit; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Sarda Evleri, "Kare Evler", Bornova, Vaziyet Planı; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

- Batı Anadolu Çimento Fabrikası Yönetim Binası, Bornova, İzmir
- Karabağlar'da Çarşı Kompleksi, İzmir
1985

- Sardalar İTEK Yönetim Binası, İzmir
- Yaşar Holding Batı İşhanı, İzmir
1986

28. Dönem Mimarlar Odası
İzmir Şubesi Başkanı
1986 - 1987

Ovadya Sarda

Güngör Kaftancı ile tanışmamız 1974 yılına dayanır. Abim Marko Sarda ile Güngör Kaftancı'nın dostluğu 1968 yılında başlamıştır. GNA Mimarlık ile alışverişleri olmuş, yakın dostlukları bugüne kadar devam etmiştir. Benim Güngör Kaftancı ile tanışmam 1973 yılında olmuştur. Fakat GNA Mimarlık'ın diğer ortakları Necdet Yorgancıoğlu ve Ali Köstepen ile de tanışıklığım eski yıllara dayanır. Uzun yıllar aynı mahallede oturmuştuk.

Güngör Kaftancı ile ilk işimiz babamızdan kalan Mimar Kemalettin Caddesi'ndeki dükkânın iş hanı inşaatı ile başladı. Yıl 1976. Ülkemizde demir ve çimento sıkıntısı olduğu dönem. Abim ile GNA Mimarlık o dönemde çok sıkıntı çektiler. Güngör Kaftancı projeyi bitirdikten sonra 20 ayda binayı teslim etti. Güngör Beylerle tüm inşaatları emanet usulüyle yaptık. Karşılıklı güvenimiz tamdı. Güngör Beyin çok hassasiyet gösterdiği konular, zamanında ödemelerin yapılması ve

titiz hesap tutulmasıdır. Bu konularda hiçbir zaman taviz vermemiştir.

Bu işhanı inşaatının dışında Güngör Kaftancı ve Şirketiyle 1978 yılında Pınarbaşı'nda, 1992 yılında yine Pınarbaşı'nda iki depo ve idari bina, 1999-2000 yılında Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde 35.000 m2 arsa üzerinde 16.000 m2 fabrika binası, Alsancak'ta bir apartman (satın alma) ve Bornova'da villa inşaatlarını gerçekleştirdik. Tüm binaları çok keyifle kullanmaktayız. Güngör Kaftancı ile bire bir proje aşamasından başlayarak iç dekorasyona kadar yaptığımız Bornova'daki villa ise çok farklıydı. Güngör Beyi çok daha iyi tanımama vesile oldu. Proje aşamasında çok kez bir araya geldik. Büyük bir titizlikle evi nasıl kullanmak istediğimi, özel hobilerim vs. üzerinde uzun süre bir araya geldik ve konuştuk. Projeyi tamamladıktan sonra, inşaat safhasına geçildi. En büyük sorun aksesuar ve havuz malzemeleri tedarikinde yaşandı. Bunları yurt dışından getirmeye çalıştık.

Yüzme havuzu tesisatında çok zorlandık. Malzeme seçimi, iç dekorasyon, bahçe tanzimi, yüzme havuzu özetle her şeyiyle büyük bir titizlikle uğraştı. Sonuç olarak da ortaya çok güzel bir eser çıktı. 32 yıldır bu evde büyük bir keyifle oturmaktayım. Birçok kişi evi gezmeye geldi. Herkes evin mimarisine hayran kaldı. Hatta Ağa Han yarışmasına aday gösterildi. Manisa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikamız örnek olarak gösterildi.

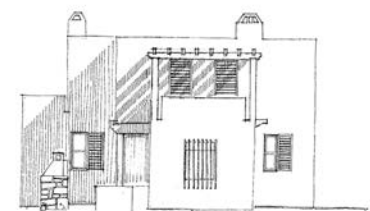
Özetle Güngör Kaftancı ile yaptığımız tüm binalar çok kullanışlı, estetik ve keyifli oldu. Güngör Kaftancı'nın mimarlık dehası dışında, iş ahlakı, inşaatları zamanında teslim etmesi ve özellikle parasal konularda gösterdiği titizlik beni her zaman çok etkilemiştir. Kişi olarak da geniş kültürü ve hoş sohbeti nedeni ile bir araya gelmekten büyük keyif alıyorum. Kendisine büyük bir saygı ve hayranlığım vardır.

İyi ki kendisini tanımışım. Kendisine sağlıklı ve nice yıllar diliyorum.

Ovadya Sarda

Marko Sarda Evi, Bodrum ve cephe çizimleri; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

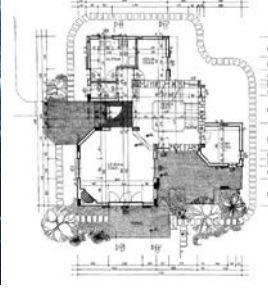

Bumın Anal Evi, Urla Çeşmealtı; Güngör Kaftancı Arşivi

Yaşar Yeşil Evi, Çeşme; Güngör Kaftancı Arşivi

Yaşar Yeşil Evi, Çeşme, zemin kat planı; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Ediz Ulusoy Evi, Bornova; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

- Yaşar Holding Yönetim Binası, İzmir
- O. Sarda Evi, Bornova, İzmir
1987

Kaya Prestiçe Otel, İzmir
1989

Yaşar Yeşil Evi, Çeşme, İzmir
1990

Prof. E. Ulusoy Villası, Bornova, İzmir
1991

Sardalar Bianchi Bisiklet Üretim Fabrikası Binası, Manisa
1994

Hasan Topal

İzmirde Bir Modernist Mimar Güngör Kaftancı

Yüksek Mühendis Mimar Güngör Kaftancı'yı 1980'li yıllarda Mimarlar

Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptığı dönemde tanıdım. Aynı Yönetim Kurulu'nda henüz dört yıllık bir mimar ve yedek üye olarak görev almıştım. Kendisi hakkında kısa bir yazı yazmam önerildiğinde, mimar ve meslek odası yöneticisi kimliğinin benim için etkileyici yönü olarak öne çıkması nedeniyle bu konudaki izlenimlerimi yazmak istedim.

Ülkemizin olağanüstü koşullardan geçtiği 1980'lerin ilk yarısında; Oda Yönetim Kurulu toplantılarında, mimarlığın güncel sorunlarına dair değerlendirmelerin yanı sıra, ülke ve kent sorunlarına mimarın ve mimarlığın toplumcu sorumluluğu perspektifinden bakarak, bu bağlamda kent, kültür ve mekâna dair sorunların, gelişmelerin ancak bir düşünce zenginliğiyle ele alınması, yorumlanması, öneriler geliştirilmesi her zaman öncelediği bir çalışma anlayışı olarak bizlere yansımıştır.

Ülkemizde ve İzmir'de nitelikli mimarlığın gelişmesine yönelik meslek kuruluşunun kurumsal çabalarının yanısıra, merkezi ve yerel yönetimlerin önemli sorumluluklarının bulunduğunu belirterek bu sorumluluklarının hatırlatılmasının sürekli ve güncel tutulmasının gereğini belirtmiştir.

İdarelerin bu sorumluluklarını yerine getirmeleri boyutunda özellikle yerel yönetimler ile meslek odası arasında her zaman düzeyli bir gerilimin olması gerektiğini, Oda'nın her zaman ve her ortamda iyi olanı, doğru olanı, yeni ve çağdaş olanı önermesinin ve talep etmesinin sürekli bir program olması gerektiğini her zaman vurgulamıştır.

Kentli kültürünün ve kentlilik bilincinin geliştirilmesi talebi özel önem verdiği bir alandır.

İzmir'de uzun yıllar süren mesleki pratiği ve farklı yıllardaki meslek odası yöneticiliği döneminde özellikle 1950'den günümüze kentleşme sürecinin bir tanığı olarak dönemi iyi analiz eden, belge niteliğindeki tespit ve yorumları ilginçtir. Yorumlarında; 1950'li yılların özel teşebbüsü destekleyen iktisadi politikaları sonucunda kırdan kente göçün özendirildiği, buna karşın göçle gelen kitlelerin başta barınma olmak üzere mekânsal gereksinimlerini karşılayacak planlı kentleşme politikalarının olmaması nedeniyle kentlerin yasadışı olarak yapılan ve gecekondular olarak tanımlanan yapılar ile büyük sorunlara sahip parçalar şeklinde kontrolsüz büyüdüğünü belirtmektedir. 1960 sonrası planlı gelişme politikaları bağlamında planlı kentleşme çabalarının ise, planlama faaliyetinin merkezi olarak yürütülüyor olması nedeniyle süreçlerin çok gecikilerek tamamlanabildiğini, bir anlamda planlama çabasının yapılaşma gelişmelerinin hızına yetişemediğini, gerisinde kaldığını, bu nedenle de kentlerin altyapı ve mekânsal sorunlarının giderek çözümsüzlük sınırlarına ulaştığını her ortamda vurgulamıştır. Bu tespitleri günümüzde de büyük oranda geçerliliğini korumaktadır.

Oda çalışmalarında kent sorunları tartışılırken, kentle ilgili konu ve sorunlara ilkesel bakılması gerektiği, özünde yenilikçilik ve yaratıcılık olan mimarlık mesleğini temsil eden meslek kuruluşunda da kent sorunlarına ilkesel düzeyde ancak esnek bir tutumla yaklaşılması gerektiğini özenle belirtmiş ve uyarılmıştır.

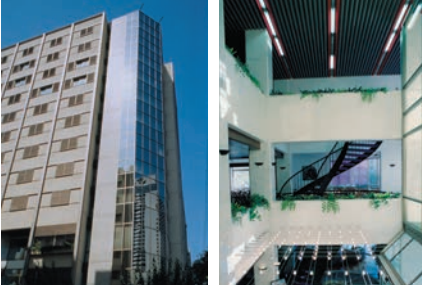
Güngör Kaftancı Mimarlığı'na dair kitap ve dergilerde ayrıntılı ve kapsamlı değerlendirmeler vardır. Ayrıcalıklı olduğunu düşündüğüm bir yapıya değinmek istiyorum. Özellikle 1980/90'larda bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de postmodern anlayışın ve mimari örneklerinin yoğunlaştığı bir dönemde, 1990'ların başında tasarımı ve uygulamasını gerçekleştirdiği Bornova "Kare Ev" olarak bilinen konut yapısı ile müthiş bir modernist tavır ortaya koyduğunu düşünüyorum. Kare bir form içinde diyagonal iç mekân kurgusu ve cephe düzeninde eriştiği yalın ancak güçlü düzey "Kare Ev" İzmir'de dönemin yapıları içinde ayrıcalıklı kılmaktadır.

Modernizm paradigması, daha iyi bir dünyada, daha iyi bir insan yaşamı için eşitlik, özgürlük, kardeşlik içinde yenilikçi ve yaratıcı olma anlayışı olarak özetlenecek olursa, Kaftancı mesleki uygulamalarında ve meslek odası çalışmaları ve yöneticiliği süresince bu anlayışı benimsemiş, yaşama geçirmeye ve savunmaya özen göstermiştir, denebilir.

Mesleki uygulamaları ile Türkiye ve İzmir mimarlığına çok önemli katkıları bulunan Güngör Kaftancı, farklı yıllarda Mimarlar Odası Yöneticiliği, Yayın Kurulu Üyeliği, Yarışmalar Komitesi Üyeliği gibi kimlikleri ile de meslek alanına ve meslek örgütlenmesine büyük katkılarda bulunmuştur.

Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptığım dönemlerde, yazıları ve uygulamaları ile rehber aldığım modernist mimar aktörlerden biri olan ve her zaman desteğini gördüğüm, kendisini tanıtmaktan onur duyduğum bir meslek insanı ve bir abi olan Güngör Kaftancı'yı saygı ile selamlıyorum.

Hasan Topal, Mimar
(2008-2016 Dönemi Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı)

Kaya Prestige Oteli ve Kaya Prestige Oteli iç mekân, "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

Bianchi Bisiklet Üretim Fabrikası, Manisa; "Güngör Kaftancı Mimarlığı Sergisi", Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 2009

DEÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde Öğretim Görevlisi
1996 - 1997

Ege Mimarlık Dergisi Yayın Kurulu Üyesi
1996 - 2012

Dr. Dirik Villası, Narlıdere, İzmir
1999

Egeli Sabah Gazetesi'nde Köşe Yazarlığı
1999 - 2000

"Mimarlıkta Yarım Yüzyıl" başlığı ile yaşam öyküsünü anlatan kitap
2001

Türk SMD 13. Mimarlık Ödülleri Büyük Ödül
2017-2018

Can Kaftancı

Kızı olarak mimar Güngör Kaftancı'yı anlat dersenez ancak ona büyük bir hayranlık ve saygı duyduğumu söyleyebilirim. Yıllar boyu yapıtlarıyla, söylemleriyle sadece beni değil tanıdığım birçok kişiyi etkilemiş ve yol göstermiştir.

Örneğin, İzmir Çeşme evimiz bence babamın en değerli yapılarından biridir. 1964 yılından beri özellikle yazları tadını çıkardığımız Çeşme evimiz, benim hayatımın en unutulmaz anılarıyla doludur. Sadece bu ev bile babamın nasıl bir vizyoner olduğunun somut bir örneğidir. Babam bu arsayı alıp, bu evi yaptığında buralarda ne elektrik, ne telefon ne de bir yerleşim varmış. Babam, buranın yıllar içinde ne kadar değer kazanıp, Çeşme'de denize sıfır bir mekânın adeta bir doğal cennet olacağını görmüş. Ve öyle de olmuştur. Çeşme evimiz 30 yıldır yurtdışında yaşarken en özlem duyduğum yerdir. Her yaz eşimle birlikte gelerek buranın tadını çıkarıyoruz ve babamın 50 yıl önce almış olduğu bu kararı büyük bir mutlulukla tekrar tekrar söylemekten bıkmıyoruz. Yurtiçi ve yurtdışından gelen tüm dostlarımız bu evden hayranlık, hatta biraz da imrenerek ayrılıyorlar.

İşte ben bu evin önündeki masmavi berrak sulara 1964 yılında yüzmeye başlamışım. Sonraları da denize aşık oldum, denizsiz yapamaz oldum. Daha sonraki yıllarda ise babamla beraber balık tutmanın keyfini tattım. Önümüzdeki iskelede her zaman bir sandal, bir kayık, bir tekne olurdu. Sabahın köründe henüz tam uyanmadan sülünezlerimizi alıp "rastgele" sözleriyle denize açılırdık. Balık tutardık!!! Babamla...

Altı yaşlarımda babam beni elimden tutup cow-boy filmlerine götürmeye başladı. İşte buna bayılırdım! Bu bana sonradan gittikçe artan bir sinema merakını ve sevgisini aşıladı. Babam bir de, büyük bir klasik müzik tutkunudur. Bazen beni zorlayarak da olsa, beraber dinleye dinleye, yurt içinde ve dışında konserlere gide gide benden klasik müzik hayranı bir genç yarattı.

Mimar Güngör Kaftancı'nın yapıları her zaman son derece yalın (ama bence bir o kadar da sessiz, iddialı) ve kullanışlı olmuştur. Babam, hayatı boyunca gerek mimar olarak gerekse günlük yaşamında gösteriştenden, abartma ve yüzeysel yaklaşımlardan hoşlanmamış ve uzak durmuştur. Mesleğine aşık olduğunu her zaman hissetmişimdir. Sık sık evimize gelip babamla sohbet eden gençlere hararetli bir şekilde verdiği öğütlerin içinde aklımda kalanlardan biri, "Önce mesleğinizi çok iyi yapın; sonra istediğiniz konulara, politikalara, meraklarınıza yönelebilirsiniz." Bir de "Ne yaparsanız yapın, ne üretirseniz üretin öncelikle fonksiyonel olmasına dikkat edin. Estetik kaygılar mutlaka önemlidir, ama sonra gelir". İşte babamın mimari açıdan altını çizdiği bu öneriler, iş hayatım boyunca bana da hep ışık tutmuştur, yol göstermiştir.

Mimar Güngör Kaftancı, babam dürüst, çağdaş, aydın, pırıl pırıl bir belleği olan, araştırmaktan bıkmayan bir bilim insanıdır. Tarih, politika, uluslararası ilişkiler, kültür ve sanat konularında her zaman benim ve birçok kişinin bilgi kaynağı olmuştur. Mimar Güngör Kaftancı'nın, babamın tüm çalışanlarıyla olan ilişkisinin her zaman karşılıklı güven ve saygıya dayandığını hayranlıkla izlemişimdir. Bütün bunlar bir yana Güngör Kaftancı

koskocaman bir yüreği olan, son derece verici bir insandır, hepimizin babasıdır.

Sonuç olarak sizlerle paylaşmak istediğim ise: Ben babamdan, ben mimar Güngör Kaftancı'dan yaşamayı öğrendim; hayatı yaşamayı, hayatı sevmeyi, hayatı paylaşmayı öğrendim.

Ben Can Kaftancı, mimar Güngör Kaftancı'nın kızı olmaktan hep gurur duydum, duyuyorum... ve duyacağım.

Can Kaftancı, Strasbourg, Mart 2020

2017-2018 Türk SMD 13. Mimarlık Ödülleri Büyük Ödülü Güngör Kaftancı'nın, Güngör Kaftancı Arşivi